

Кафедра сольного співу та оперної підготовки

СИЛАБУС

КОНЦЕРТНО-КАМЕРНИЙ СПІВ

(навчальна дисципліна)

Освітній рівень	Другий (магістерський) рівень
Ступень освіти	Магістр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-наукова програма	Музичне мистецтво
Статус	Обов'язкова

Курс	1, 2
Семестр	1–4
ECTS	8
Аудиторних годин	
Лекції	
Семінари	
Практичні	
Індивідуальні	128
Самостійна робота	112
Семестровий контроль	Заліки: 1–3 Екзамен: 4

Інформація про викладача

ПІБ, посада	Деркач Лариса Анатоліївна, доцент
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/vocal/Dercach.pdf
E-mail	larisa02112000@gmail.com

ПІБ, посада	Полікарпова Наталія Василівна, доцент
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/solo-singing-n-opera-studio/Polikarpova.pdf
E-mail	natalypolykarpova@gmail.com

ПІБ, посада	Жаркіх Тетяна Василівна
Профіль викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk https://num.kharkiv.ua/structure/faculties/performing-musicology/solo-singing-n-opera-studio
E-mail	zhar.09@ukr.net

ПІБ, посада	Кузьміна Олександра Анатоліївна, доцент
Профіль викладача	https://scholar.google.ru/citations?user=AQS8HMGAAAAJ&hl=ru&authuser=1 https://num.kharkiv.ua/structure/faculties/performing-musicology/solo-singing-n-opera-studio
E-mail	alexandra_kuzmina@ukr.net

ПІБ, посада	Клебанова Світлана Володимирівна, доцент
Профіль викладача	https://num.kharkiv.ua/structure/faculties/performing-musicology/solo-singing-n-opera-studio
e-mail	klebanova92@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни «Концертно-камерний спів» складений відповідно до освітньо-наукової програми підготовки магістрів та навчального плану. Силабус визначає обсяг знань, які мають опанувати здобувачі освіти, комплекс умінь та компетентностей, яких повинні набути здобувачі освіти відповідно до вимог освітньо-наукової програми, алгоритму вивчення дисципліни «Концертно-камерний спів», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти.

Метою курсу є удосконалення виконавської майстерності здобувачів-вокалістів на матеріалі камерної вокальної музики, подальше ознайомлення з романсово-пісенною літературою, виховання художнього смаку та розуміння особливостей стилю та характеру творів, що виконуються, розширення репертуару, виховання музичного мислення здобувача освіти, залучення його до сприйняття всього естетичного комплексу музичного твору, що допомагає всебічному розвитку співака-виконавця.

Здобуті знання та вміння забезпечують формування таких **компетентностей**, зокрема:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми навчальна дисципліна спрямована на формування **спеціальних (фахових) компетентностей**:

ЗК 1.Здатність спілкування іноземною мовою.

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6.Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7.Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 8.Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 9.Здатність працювати автономно.

ЗК 10.Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми навчальна дисципліна спрямована на формування **спеціальних (фахових) компетентностей**:

СК 1.Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

СК 2.Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

СК 3.Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики/ звукорежисерської практики обробки звуку.

СК 4.Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій /виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.

СК 5.Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

СК 6.Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

СК 7.Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використання можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

СК 8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

СК 9. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність в закладах вищої освіти.

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми навчальна дисципліна спрямована на формування **програмних результатів навчання:**

РН 1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.

РН 2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

РН 3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

РН 4. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.

РН 5. Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

РН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

РН 7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

РН 8. Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу /диригування / теорії, історії музики / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми бакалаври повинні **знати:**

- етапи історичного розвитку вокального мистецтва;
- творчі напрями у мистецтві;
- музичну термінологію;
- сучасні тенденції виконавства.
- стильові та жанрові особливості виконуваних творів
- репертуар, що містить твори різних епох;
- історію камерного виконавства.

Уміти:

- засвоїти логіку мелосу, відчувати злиття поетичного та музичного текстів;
- практично застосувати різноманітні вокально-технічні та виконавські прийоми щодо динаміки та агогіки;
- володіти почуттям форми вокальних творів;
- аналізувати творчість видатних співаків;
- протистояти низькопробним явищам поп-культури;
- зберігати зв'язок з національними традиціями;
- застосовувати базові знання з теоретичних основ вокального мистецтва
- щодо провідних питань камерного вокального виконавства;
- виконувати твір мовою оригіналу;
- відпрацьовувати фонетичні особливості іншомовних текстів
- читати музичний твір середнього рівня складності з листа.

Перелік тем

Змістовий модуль 1. Вокальні цикли українських та зарубіжних композиторів

Самостійна робота полягає в аналізуванні виконання вокальних циклів на прикладі видатних співаків, осмисленні необхідних вокально-технічних засобів для створення

художньої концепції Засвоїти логіку мелосу, відчутти злиття поетичного та музичного текстів.

Змістовий модуль 2. Концерт - проект(об'єднаний по принципу жанр, тематика, часовий період, композиторів однієї національної школи і т.п.)

Для самостійної роботи: відчутти і проаналізувати стильові та жанрові особливості виконуваних творів. Оволодіти почуттям форми.

Змістовий модуль 3. Концерт - проект(арії з оперет, сарсуел, мюзиклів, пісні та романси концертного плану)

Самостійна робота над музичним образом та стильовими особливостями твору. Удосконаленням власних технічно-вокальних навичок у класах з фаху та концертно-камерного співу.

Змістовий модуль 4. Арія контатно-ораторіального жанру.

Романс або пісня зарубіжних композиторів XVIII-XIX ст.

Романс або пісня українських композиторів

Романс або пісня українського сучасного композитора

Самостійно підготуватися до планування й організації виконавського процесу: вибір творів різних епох та напрямків, культурно-мистецьких проєктів у сфері концертно-камерного виконавства. Організація та проведення сольних концертних заходів.

Тематика виконавського репертуару

1. Арії барокові (оперні, концертні, з мес, кантат, ораторій тощо).
2. Арії епохи романтизму (концертні, з мес, кантат, ораторій тощо).
3. Музика порубіжжя 19–20 ст.
4. Українська музика 20–21 ст.
5. Романси або солоспіви українських та зарубіжних авторів.

Форми та технології навчання

Індивідуальні заняття та самостійна робота.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу Viber, Messenger Zoom, Skype, WeChat, Telegram тощо.

Система оцінювання

- 90-100 балів. Національна шкала – відмінно. ECTS шкала – А.
82-89 балів. Національна шкала – добре. ECTS шкала – В.
75-81 бали. Національна шкала – добре. ECTS шкала – С.
64-74 балів. Національна шкала – задовільно. ECTS шкала – D.
60-63 бали. Національна шкала – задовільно. ECTS шкала – E.
35-59 балів. Національна шкала – незадовільно. ECTS шкала – FX.
1-34 бали. Національна шкала – незадовільно. ECTS шкала – F.

Критерії оцінювання знань здобувачів освіти

- 90–100–А – відмінно:** глибоке, органічне, зріле, індивідуальне виконання програми; блискуча технічна майстерність; найвищий рівень складності матеріалу
- 82–89–В – добре:** переконливе, традиційне виконання програми; техніка вокалу відповідає курсу ; високий рівень складності творів; достатня стабільність виконання
- 75–81–С – добре:** формальне, непереконливе, невиразне виконання програми; рівень вокально-технічних навичок відповідає курсу; середній рівень складності матеріалу
- 64–74–D – задовільно:** недосконале, непереконливе, невиразне виконання програми; часткова стабільність виступу; слабкий рівень володіння технікою вокалу
- 60–63–Е – задовільно:** фрагментарне, недосконале, непереконливе, невиразне виконання

програми; низький рівень художньо-музичного мислення; проблеми інтонування творів та недостатній рівень засвоєння тексту; грубі помилки у вимові текстів іноземними мовами
35–59–FX – незадовільно (з можливістю повторного складання): несформований, невиразний виступ, вокально–технічна база не надає можливості виконання програми; відсутність темпоритму, нечисте інтонування, слабкий рівень засвоєння та відтворення музичного матеріалу, відсутність дикції та артикуляції, відсутність авторської подачі.

1–34–F – незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни): відсутність необхідних вокально-технічних здібностей для виконання програми

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів вищої освіти у міжнародних та вітчизняних наукових конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, мистецьких конкурсах та фестивалях, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика викладання дисципліни

Викладання дисципліни «Виконавсько-педагогічна майстерність» відповідає вимогам «Положення ХНУМ імені І. П. Котляревського про академічну доброчесність» (<http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat1%8C.pdf>) та «Кодексу академічної доброчесності ХНУМ імені І. П. Котляревського» (<http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat/%96.pdf>)

Рекомендована література

1. Андрейко О. І. Методика творчого осягнення музично-виконавського мистецтва. *Музичне мистецтво XXI століття – історія, теорія, Практика*. Дрогобич, 2017. Випуск 2. С. 63–68.
2. Антонюк В. Г. Cantareconprocofiato в теорії співу М. Гарсії та сучасних дослідженнях. *Українське музикознавство*. 2011. Вип. № 37. С. 343–356.
3. Валькевич Р. А. Сценічно-виконавська майстерність: навчально-методичний посібник для студентів мистецьких факультетів. Кіровоград: РВВ КДПУ імені В. Винниченка, 2015.
4. Жаркіх Т. В. Інтерпретація поезії Ш. Бодлера в *mélodie* Е. Шабріє «Запрошення до подорожі». *Музикознавча думка Дніпропетровщини*. 2021. Вип. № 20. С. 94–106.
5. Жаркіх Т. «PoèmespourMi» як втілення творчого універсуму О. Мессіана. Харків : ХНУМ, 2018. 188 с.
6. Мадішева Т. П. Співак і мова. Культура співу мовою оригіналу: теорія та практика. Харків : ШТРИХ, 2002. 160 с.
7. Савицька Н. В. Хронос композиторської життєтворчості. Львів: Сполом, 2008. 320 с.
8. Сорокер Я. Л. Українська пісенність у музиці класиків. Вінниця: Нова книга, 2012. 184 с.
9. Чекан Ю. Інтонаційний образ світу. Київ: Логос, 2009. 226 с.
10. Barbier P. La Malibran Reine de l'opéra romantique. Paris: Pygmalion, 2005. 288 p.
11. Naudeix. La Voix féminine et le plaisir de l'écouter en France aux XVII et XVIII siècles. Paris: Classiques Garnier, 2012. 402 p.
12. Черноіваненко А.Д. Академічне музично-інструментальне мистецтво як предмет музикознавчої системології: дис.....докт.канд: 17.00.03 Музичне мистецтво. ОНМА імені А.В.Нежданової. Одеса, 2021. 207 с.;

11. Цуркан Л. Г. Вірність традиціям кафедри сольного співу. *Pro Domo Mea* :Харків. держ. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. Харків, 2007. С. 56–75.
13. Швачко Т. О. Євгенія Мірошніченко. Київ : Муз.Україна, 2011. 312 с.
14. Шуляр О. Д. Історія вокального мистецтва. Ч. І. ПНУ ім. В. Стефаника. Івано-Франківськ : Плай, 2010. 352 с.
15. Шуляр О. Д. Історія вокального мистецтва. Ч. ІІ. ПНУ ім. В. Стефаника. Івано-Франківськ : Плай, 2010. 360 с.
16. Barbier P. La Malibran Reine de l'opéra romantique.Paris : Pygmalion,2005, – 288 p.
17. Naudeix L. La Voix féminine et le plaisir de l'écoute en France aux XVII^eet XVIII^esiècles.Paris : Classiques Garnier, 2012.
18. Songs and airs by G. F. Handel”Volume 1: for high voice.. 221c.
<http://vmirror.imslp.org/files/imglnks/usimg/5/5d/IMSLP395975-SIBLEY1802.16201.bd60-39087013698255score.pdf>

Репертуарний список:

1. Говорухіна Н.О. Хрестоматія вокально-педагогічного репертуару для контртенора: навчальний посібник. Харків: Вид-во «Естет Принт», 2018, 148с.
2. Золотухін В.М.. Камерні вокальні твори (романси,арії,лісні):Тимченко А.М., Харків,2008, 55с.
3. Карабиць І. Вокальні твори: К. Музична Україна, 2014.
4. Стецюн М.Г. Вокальні твори для голосу з фортепіано: Харків: «Майдан»,2015, 76с.
5. Early Italian Songs and Airs (The Musicians Library) © Copyright, Oliver Ditson Company Theodore Presser Company, sole representative Used By Permission Of The Publisher.2000.1068с.
<https://notes.tarakanov.net/download/?uid=a0215faf2bf97bdb249d6fcc86830b5b&true>
6. Songs and airs by G. F. Handel”Volume 1: for high voice. 221c.
<http://vmirror.imslp.org/files/imglnks/usimg/5/5d/IMSLP395975-SIBLEY1802.16201.bd60-39087013698255score.pdf>
7. Arie Antiche. Raccolte per cura di Alessandro Parisotti. 154с.
http://vmirror.imslp.org/files/imglnks/usimg/d/d9/IMSLP276824-PMLP189210-Arie_antiche_vol1.pdf
8. XXIV arie di stile antico con accompagnamento di pianoforte di Stefano Donaudy. 79с.
<http://vmirror.imslp.org/files/imglnks/usimg/7/70/IMSLP179443-SIBLEY1802.5348.f219-39087012082006.pdf>
9. Bass songs.208с. <http://vmirror.imslp.org/files/imglnks/usimg/4/40/IMSLP256845-SIBLEY1802.21246.161c-39087011995927score.pdf>